Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 78 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 24, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 24-го КВІТНЯ 1997 р. Ч. 78 РІК CIV.

Україна почала позначення кордону з Росією

Київ. — Україна приступила в односторонньому порядку до позначення українсько-російського кордону на місцевості, повідомив 22-го квітня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на агентство Інтерфакс. Леонід Осаволюк, член Державної комісії щодо захисту державного кордону, сказав, що Москва відкинула пропозиції України щодо часу проведення переговорів. Він зазначив, що згода Москви на позначення не потрібна, оскільки буде використано теперішній кордон між двома країнами.

Ю. Звягільський хоче далі займатися економікою

Київ. — Депутат Юхим Звягільський, якого звинувачують у привласненні 25 млн. дол. в той час, як він був діючим прем'єром за президентури Леоніда Кравчука, виявив бажання працювати в парляментарній Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством, повідомила 22-го квітня УНІАР.

„Вважаю, що мій багаторічний особистий практичний досвід на різних постах на підприємстві й у сфері управління народним господарством принесе певну користь у праці комісії", — сказано у заяві Ю. Звягільського на ім'я голови Верховної Ради Олександра Мороза.

Як відомо, 64-річний Ю. Звягільський, жид за національністю, перебував два роки в Ізраїлі після того, як його звинувачували у незаконному продажу за кордон 200,000 тонн авіаційного палива й у валютних махінаціях. В лютому Верховна Рада повернула йому депутатську недоторканість для того, щоб він приїхав в Україну і співпрацював з Генеральною прокуратурою у розслідуванні звинувачень проти нього.

До призначення діючим прем'єром Ю. Звягільський був посадником Донецького, а до того — директором найбільшої шахти в Україні.

Нова ліва партія боротиметься за об'єднання з Росією

Київ. — Заклики президента Білорусі Александра Лукашенка щодо відновлення колишнього СССР знайшли прихильників серед українських лівих, які створили нову партію під назвою Російсько-Український Союз (РУС), повідомила УНІАР.

Голова новоствореної організації депутат Іван Симоненко сказав, що партія виступає „за відновлення єдиної держави, за багату і сильну батьківщину, якою кілька років тому був Совєтський Союз, багатий і потужний".

Російсько-Український Союз створено 19-го квітня на установчому з'їзді, що відбувся в будинку культури заводу „Арсенал", де в січні 1918 року большевики організували повстання проти Центральної Ради. У з'їзді взяло участь 48 делегатів з 18 регіонів України. Учасники, крім голови, обрали Центральний комітет і Політичну раду партії.

В інтерв'ю кореспондентові УНІАР І. Симоненко заявив, що РУС має на меті боротися проти „розпалювання ворожнечі між російським та українським народами", проти впровадження „замість української мови її галицького діялекту, рутенської мови, а не мови Квітки-Основ'яненка і Шевченка", за реінтеграцію, відновлення економічних, культурних та інших зв'язків з Росією, за „відновлення єдиної держави".

„Ми розуміємо, що таке відновлення у попередньому вигляді тепер неможливе, але шлях Лукашенка нам імпонує", —заявив голова нової партії, додавши, що РУС виступає також „за відновлення всього кращого, що було в совєтському суспільстві, зокрема, усіх форм соціяльного захисту".

Партія плянує взяти активну участь у виборах до Верховної Ради, однак її керівництво передбачає складнощі під час реєстрації.

Місія МВФ обговорює поступ у прийнятті українського бюджету

Київ. — Місія Міжнародного валютного фонду почала 21-го квітня тиждень зустрічей з високопоставленими міністрами з метою обговорення поступу у прийнятті бюджету, від якого залежить надання Україні трибільйонового кредиту МВФ, повідомили засоби масової інформації.

Згідно зі заявою Міністерства Економіки, головною ціллю зустрічей є перегляд заходів, до яких погодилася вдатися Україна перед підписанням домовлення щодо дального фінансування.

Як відомо, кредит МВФ у сумі 2.5-3 блн. дол. затримується у зв'язку з тим, що бюджет на 1997 рік, який за Конституцією мав бути прийнятий до 1-го січня, досі не розглянуто у Верховній Раді. Україна очікує чергову суму грошей від лютого, коли втратило силу минулорічне домовлення щодо кредиту „стенд-бай" у сумі 867 млн. дол.

У заяві Міністерства Економіки сказано, що МВФ зменшив умови надання кредиту від 40 до 41, але не зазначено, які умови Україна виконала. Згідно зі заявою, під час обговорення погоджено, що, починаючи від 1-го липня, треба конечно підвищити ціни винайму помешкань до 100 відс. і допомогу особам за межею бідности до 20 відс.

УНІАР повідомила, що представники МВФ хочуть знайти інші, крім бюджетних, гарантії кредитування.

На зустрічі з міністром економіки Юрієм Єхануровим обговорено загальну ситуацію у проведенні макроекономічних реформ в Україні і те, як добре Україна виконує свої зобов'язання.

Представники МВФ мали також обговорити поступ у прийнятті бюджету на новій податковій основі з міністром фінансів Ігорем Мітюковим, головою Національного Банку України Віктором Ющенком і новопризначеним віцепрем'єром з питань економічної реформи Сергієм Тигипком.

В. Чорновіл є проти деполітизації

Київ (УНІАР). — "Ідея деполітизації хибна й шкідлива", — заявив під час зустрічей зі студентами київських Інституту Культури та Педагогічного Університету ім. М. Драгоманова голова Народного Руху України В'ячеслав Чорновіл. Він закликав студентів "самим будувати своє майбутнє", активно підтримувати національно-демократичні сили та взяти участь у майбутніх виборах. "Молодь традиційно підтримує демократів. Якщо вона піде на виборчі дільниці, демократія обов'язково переможе", — вважає голова НРУ.

В. Чорновіл висловив переконання, що Україна за прикладом Чехії, Естонії та інших країн має припинити тупцювання на місці й здійснити радикальні політичні та економічні реформи. Необхідною передумовою цього поступу голова НРУ вважає усунення влади від комуністичної номенклатури.

Україна співпрацює з ЕС

Брюссель, Бельгія. — Українська делегація на чолі з головою Національної агенції України з реконструкції та розвитку Романом Шпеком брала участь у третьому засіданні спільного Комітету України та Европейського союзу в Брюсселі, на якому розглядалися питання розвитку політичної, економічної, науково-технічної співпраці України з країнами-членами ЕС, розвитку економічної ситуації, хід реформ та інвестиційний клімат в Україні.

Увага приділялася енергетичній, сільськогосподарській співпраці, макрофінансовій та технічній допомозі Україні від ЕС. Заторкувалося й питання залучення українських інституцій до виконання европейських науково-технічних програм, між іншим, у сфері телекомунікацій у транспортації.

Л. Кучма поновив А. Демиденка на пості прем'єра Криму

Київ. — Президент Леонід Кучма виконав свою обіцянку і наклав 18-го квітня вето на рішення кримського парляменту щодо звільнення прем'єр-міністра автономії Аркадія Демиденка, повідомили засоби масової інформації.

В указі Президента сказано, що постанова Верховної Ради Криму порушує 136 статтю Конституції України, згідно з якою голову Ради Міністрів півострова призначається і звільняється за погодженням з Президентом України. Крім того, кримські депутати порушили 135 статтю Конституції, за якою постанови парляменту автономії не можуть суперечити Конституції і законам України.

Голова держави подав також цю справу до Конституційного суду, який має винести рішення щодо конституційности рішень Верховної Ради Криму.

Наступного дня Л. Кучма зустрівся з реґабілітованим А. Демиденком, ...

(Закінчення на стор. 3)

НАТО більше не зважатиме на Москву

Брюссель, Бельгія. — У бельгійській столиці розпочала працю сесія, 125-та з черги, Військового комітету Північно-атлантійського оборонного союзу, на якій начальники штабів обговорюватимуть військові аспекти „внутрішньої і зовнішньої адаптації" НАТО.

Зустрічі вищих натівських чинів відбуваються двічі в році, однак теперішня має особливе значення, бо є останньою перед конференцією в Мадриді, під час якої, як очікують, буде визначено нове обличчя оборонного союзу після закінчення холодної війни.

В точці „внутрішньої адаптації", як повідомив у розмові з журналістами офіційний представник НАТО, будуть зформульовані остаточні рекомендації щодо реформи командної структури союзу. Загальне число штабів зменшиться з 65 до 25.

Однак сесія не заторкуватиме питання, хто очолить Південне командування в Неаполі — американець, як тепер, чи европеєць, як того вимагає антиамериканськи наставлена Франція.

Під „зовнішньою адаптацією" спостерігачі розуміють поширення НАТО на схід, активізацію програми „Партнерство для миру" і запровадження особливих партнерських стосунків з Україною та Росією. Генерали НАТО докладно проаналізують стан збройних сил і військових інфраструктур 12 країн-кандидатів. Однак в їхню компетенцію не входить політичний вибір найбільш достойних претендентів, які становитимуть першу хвилю нових членів. Разом з тим, Військовий комітет візьме до уваги висліди переговорів з Росією. Керівники НАТО вважають, що у військовій ділянці „вже не залишилося ніякого запасу поступок перед Москвою", тому цих поступок більше не буде.

ПЕРУАНСЬКУ КРИЗУ ЗАКІНЧЕНО

Ліма, Перу. — Тут у вівторок, 22-го квітня, в 3:30 год. по полудні 150-членний відділ окремого призначення перуанської армії здійснив успішний наскок на резиденцію японського амбасадора, де марксистські повстанці революційної групи Тупак Амару під керівництвом Нестора Керпи Картоліні впродовж чотирьох місяців тримали 72 закладників.

Вислідом цього зовсім несподіваного для всіх наскоку було звільнення всіх, крім одного, закладників і загибіль двох вояків та всіх до одного повстанців. Єдиний загиблий закладник — це суддя перуанського Верховного суду Карльос Джусті Акуна.

Після кількамісячних переговорів і спроб полагодити цю кризу мирним шляхом, включно з безпечним переїздом для повстанців до Куби або Домініканської Республіки, нічого не вдалося зробити, бо повстанці настоювали на їхній головний вимозі — звільнити з перуанських тюрем кілька сотень їхніх революційних друзів.

Закінчення цієї кризи, що загрожувала економічній і політичній стабільності Перу, застосуванням сили, було рішенням перуанського президента Альберта Фуджіморі, котрий особисто дав наказ здійснити наскок, не повідомляючи про це ні свого кабінету, ані японського уряду хоч підписав з останнім умову про співпрацю у випадку збройного військового наскоку. Своєю поведінкою в цьому випадку президент А. Фуджіморі здобув собі признання не тільки в Перу, але також і поза його кордонами.

Першим глибоке признання і щиру подяку перуанському президентові публічно висловив японський прем'єр-міністрів Рутаро Гашімото, підкреслюючи, що „ніхто не повинен критикувати президента А. Фуджіморі за його рішення". У Вашінгтоні секретар Департаменту оборони Віллям Коген сказав, що „вони повелися відповідально".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

В.ІВАНОВ ОБОРОНЯТИМЕ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Тут на вірність Конституції України присягнув депутат Верховної Ради від Донеччини, член КПУ полковник Валерій Іванов, обраний на місце депутата Заварзіна. Іванов свою промову виголосив російською мовою і говорив у відверто комуністичному дусі. Він висловив бажання працювати в парляментарній комісії з питань оборони і державної безпеки. На сьогодні розподіл політичних сил у Верховній Раді виглядає так: фракція "Комуністи України" — 87 депутатів; група "Конституційний центр"— 55; група "Єдність" —36; фракція Соціялістичної і Селянської партій — 34; фракція Аграрної Партії України — 31; депутатська група "Реформи" — 30; Міжрегіональна Депутатська Група (МДГ) — 26; фракція "Рух за народ, за Україну" — 26; фракція "Соціяльно-ринковий вибір" (ЛПУ) — 25; група "Незалежні" — 25; позафракційних депутатів—40. Всього Верховна Рада налічує 415 депутатів.

ПРОПОНУЮТЬ ПЕРЕОБРАТИ ГОЛОВУ ПАРЛЯМЕНТУ

КИЇВ.— На сесії Верховної Ради України член групи "Конституційний центр" Петро Шейко від імени частини депутатів і фракцій знову порушив питання про відкликання Олександра Мороза з посту голови парляменту. Він запропонував заслухати звіт голови про його діяльність, в тому числі фінансовий. Наприклад, за які гроші він їздив у закордонні подорожі. Головуючий на сесії Олександер Ткаченко зауважив про некоректність таких заяв у відсутности голови парляменту. На пропозицію депутата України Левка Лук'яненка відзначити на державному рівні 55-річчя голоду в Україні у 1946-47 роках, О. Ткаченко порадив не згадувати ті роки, а думати як сьогодні не допустити того, що було у 1946-47 роках.

Г. ОМЕЛЬЧЕНКО ПРОПОНУЄ ЗАПРОВАДИТИ КОНТРОЛЮ НАД ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

КИЇВ. — — На сесії Верховної Ради України голова Комісії боротьби зі злочинністю Григорій Омельченко запропонував відновити пряме вертикальне підпорядкування підрозділів органів внутрішніх справ та боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Депутат пропонує також указом Президента призначити начальника Головного управління боротьби зі злочинністю, погодивши кандидатуру з парляментарною Комісією боротьби зі злочинністю. Це, на його думку, дасть змогу здійснювати цивільну контролю над органами внутрішніх справ. Законопроєкт схвалено в першому читанні. Парляментаристи намагалися внести зміни й до іншого закону, з метою підпорядкувати Управління державної охорони Службі Безпеки України. Президент Л. Кучма з цим не погодився, вважаючи, що Управління державної охорони має бути самостійним підрозділом і парляментаристам не вдалося подолати президентське вето.

УНА ЗВИНУВАЧУЄ ПРАВООХОРОНЦІВ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Заступник голови УНА Дмитро Корчинський під час пресової конференції звинуватив правоохоронні органи України у співпраці з охороною білоруського президента Александра Лукашенка. За словами Д. Корчинського, СБУ причетна до розгрому у вересні 1996 року львівської радіостанції "Голос УНСО", яка здійснювала передачі на територію Білорусі, підтримуючи боротьбу з режимом Лукашенка. Подільська районна прокуратура Києва спільно з відповідними органами Білорусі перевіряла телефонічну мережу з метою виявлення зв'язків між українською громадськістю та білоруською опозицією, зазначив Корчинський. Він запевнив, що УНА має документальні підтвердження зґаданих фактів.

КИЄВУ — МАҐДЕБУРЗЬКЕ ПРАВО

КИЇВ. — Члени УНА—УНСО виступають за проведення низки політичних акцій та адміністративних заходів на підтримку виборчої системи міського уряду. Київ повинен бути вільним містом і користуватися Магдебурзьким правом, вважають керівники УНА. Вони пропонують зробити Київ самоврядною територією зі значною економічною свободою. Тільки так, на їх думку, Київ перетвориться на одну з центральних европейських столиць.

УХВАЛЕНО ЗАКОН ПРО ТОРГОВЕЛЬНО-ПРОМИСЛОВІ ПАЛАТИ

КИЇВ. — Верховна Рада України розглянула законопроєкт про торговельно-промислові палати України, запропонований Торговельно-промисловою палатою, Міністерством Зовнішніх Економічних зв'язків і Торгівлі, Міністерством Економіки та Міністерством Юстиції України. Законопроєкт ухвалено в першому читанні 238 голосами. В ньому передбачено, що Торговельно-промислова палата України є недержавною організацією, яка об'єднує українських підприємців з метою захисту та представлення їхніх інтересів у відносинах з державою, міжнародними неурядовими організаціями та підприємцями різних країн. Представники Кабінету Міністрів запевнили, що ухвалення цього закону не потребує додаткового фінансування і сприятиме розвиткові національної економіки, її інтеґрації в світову господарську систему, формуванню фінансової та торговельної інфраструктур та створенню сприятливих умов для підприємницької діяльности.

УОКЦентр у Філядельфії вшанував „Свободу"

Дженкінтавн, Па. — Тут в суботу, 5-го квітня ц. р., у приміщенні УОКЦентру відбувся успішно річний бенкет, під час якого вшановано щоденник „Свобода". Перед бенкетом відбулася виставка п. з. „Вклад українців в сільське господарство ЗСА". Виставку відкрив о 5-ій год. по полудні вступним словом д-р Юрій Щербак, амбасадор України до ЗСА. На відкритті було понад 150 осіб, які, вислухавши слова амбасадора, подивляли гарно приготовану виставку при смачний і добірній перекусці з напитками.

Бенкет відкрив о год. 6-ій інж. Борис Захарчук, привітавши всіх присутніх, а зокрема д-ра Ю. Щербака та ред. Зенона Снилика з дружиною. Опісля о. д-р Іван Біланич провів відповідну молитву, а д-р Євген Новосад перебрав дальше ведення імпрези та представив

Інж. Б. Захарчук (справа) вручає нагороду ред. З. Сниликові і квіти його дружині Ярославі.

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ПОВІДОМИЛИ, що після кількатижневих внутрішніх дискусій президент Билл Клінтон вирішив заборонити майбутні нові вклади американського капіталу в Мянмар (колишній Бурмі) з уваги на потоптання там людських прав. Президент базувався на законі, підписаним минулої осені, котрий вимагає санкцій, якщо бурмійське військове правління чинитиме репресії проти демократичної опозиції, або коли знову змусить до домашнього ув'язнення провідника опозиції Дав Авнг Сен Су Кай, лавреата Нобелівської нагороди миру. Подробиці санкцій та точну дату їхнього введення в життя будуть проголошені в близькому майбутньому.

В АМЕРИЦІ

ВИЛИВ ЧЕРВОНОЇ РІКИ НАКОЇВ чимало шкоди у північноцентральних стейтах країни. Одначе мабуть найбільше пошкодженими цією повінню є міста по обидвох обах ріки — Гренд Форкс у Північній Дакоті та Іст Гренд Форкс у Міннесоті, де води названої ріки дійшли до таких висот, що всіх мешканців треба було евакувати, а ще до того у Гренд Форкс вогонь знищив цілковито кілька будинків у комерційній частині міста та значно пошкодив багато інших. Тимчасовий притулок мешканці обидвох міст знайшли на поблизькій військово-летунській базі, бо знавці стверджують, що щойно за три тижні найвищо могтимуть повертатися до своїх знищених водою і намулом помешкань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Молода зміна — гідна зміна

Незмінним в історії людства залишається факт, якого не змогли змінити всі технології модерного світу — це те, що одне покоління відходить, а на його місце приходить нове, котре виросло під впливом і на очах отого покоління, що закінчує свою каденцію. Явище природне, дуже конечне і в більшості відбувається спокійним процесом природного елімінування з часу до часу непередбаченими спонтанними та людьми створеними нещастями. У всіх цих проявах природні властивості, котрі віками втримували рівновагу навіть у непередбачених випадках, завжди перемагали. Здавалось би, що з цією концепцією приходу зміни для природної рівноваги людство вже зжилося та спокійно трудиться для того, щоб якнайкраще та якнайплідніше провести призначений йому час на земній планеті. Все ж таки трапляється — це знаємо з історії, що незважаючи на ніщо, деякі лодські істоти під час свого короткого перебування на землі, зокрема ті, що дійшли до будь-якої влади, поводяться так, якби цей Богом і природою визначений факт до них особисто не відносився.

Таке трактування цього явища видається трохи дивним і, мабуть, тому виглядає ще більш незрозумілим, коли трапляється серед народу чи групи людей, з якими маєте пряме пов'язання. У нашій невеликій діяспорній громаді феномен переконання в особисту важливість і незамінність до тієї міри поширений, що чим раз частіше починає впадати в очі. Зокрема, серед отого старшого покоління, на місце котрого має прийти нова зміна. Воно чим раз голосніше нарікає на оте нове покоління, що виростало під їхнім батьківським чи громадським спостережливим оком і розумним керівництвом. Це ж вони повинні були спрямувати своїх спадкоємців на правильний шлях, а тим часом вони так були зайняті своєю особистою діяльністю, що для молодших не було часу. Сьогодні панікують і безпідставно твердять, що немає гідної молодої зміни.

Насправді так воно зовсім не є. Бо коли нині приглянемось, то хто ж, як не оте молодше, вирощене тут, поза кордонами материка, покоління зберегло привезену дідами і батьками спадщину. Це ж ніхто інший, тільки вони продовжують діяльність поодиноких організацій та установ, організують і провадять школи українознавства, табори, вибиваються на провідні місця у професійних і наукових ділянках.

Недавно молодий науковець д-р Оленка Певна виступила з доповіддю в нюйоркському НТШ про виставку в Метрополітальному музеї Ню Йорку „Слава Візантії" та виставлені на ній 350 рідко бачені скарби світу, серед яких і безцінні експонати Київської Русі. З умінням і наявністю знання про спадщину золотого віку Візантії, а також її культурних традицій, які вона поділяла з тодішньою Україною — Київською Руссю, говорила молодий науковець не тільки з впевненням, але і вишуканою українською мовою, без будь-яких браків української мистецької та наукової термінілогії. А недавній деб'ют молоденької 16-річної Софійки Рожанець, уродженки Канади, на сторінках „Свободи" з дописом „Лісова пісня — невмируща", де авторка з небуденною спостережливістю робить влучні порівняння свого оточення в суботній школі українознавства. В її спостереженнях можна побачити успіхи і невдачі нашої громади в цілості, а також її невтомних трудівників і тих скептичних вічних критиків, яким все не до вподоби.

Це тільки приклади з останніх днів, а їм подібних серед наших громад, розкинених по цілому світі, є багато. Беручи це до уваги, аж ніяк не можна говорити, що немає молодої зміни. Навпаки, нова молода зміна є, вона по своєму розуміє проблеми сьогодення і по своєму до них підходить розв'язуючи їх. Тому безпідставно непокояться хронічні скептики, природний процес рівноваги у всесвіті продовжується, нове покоління перебирає. Перед ними майбутність, але правдою залишається також і те, що ця молода зміна — гідна зміна. За нами залишається тільки допомагати їм, і гордитися їхніми успіхами.

Григорій Ощипко

ПОЗБУТИСЯ ЗАЛЕЖНОСТИ ВІД РОСІЙСЬКИХ ЕНЕРҐОНОСІЇВ

Гумористичний журнал „Всесміх" (Торонто) за квітень 1997 року містить на першій сторінці карикатуру, що представляє колгоспника з плугом та конем на весняній оранці. Карикатура має заголовок: „Влада українська — енерґія кінська". Карикатурист Іван Яців хотів звернути увагу на брак пального до тракторів та кризу енерґії в Україні, що походить, як відомо, від залежности енерґоносіїв України від Росії: 90 відсотків оливи та 60 відсотків ґазу надходять з Росії.

Коли Україна входила у склад Союзу, жодної кризи не було, бо СССР, помимо назви, був насправді унітарною державою і пальне постачалося за цінами внутрішнього ринку. Відколи Україна стала самостійною, а головно, коли вийшла з рублевої зони, Росія цілий час шахує Україну енерґоносіями і змушує її платити за доставу палива в цінах, що перевищують світові. Така залежність триває вже шостий рік і кінця цьому не видно. Усі намагання змінити ситуацію і звільнитися від залежности кінчаються на різних плянах і проєктах без конкретних вислідів. Щоб звільнитися від залежности, треба вирвати від Росії монополію на доставу енерґоносіїв, себто шукати інших доставців. Їх не бракує, але справа комплікується через спосіб достави: морський транспорт потребує побудови нових танкерів, наземний — нових нафтопроводів, а одне і друге потребує грошей, яких держава не має.

Але гроші можна зорганізувати, бо інвесторів не бракує там, де пахне зиском. В сьогоднішній ситуації інвестиції в енерґоносії — це найбільш певна справа. Розвиток економіки йде в парі зі збільшенням енерґоносів, а їх брак придушує економіку, що має місце тепер в Україні. З того виходить, що не бракує енерґії, не бракує доставців, знайдуться інвестори і капітали, але бракує рішучости вибрати один добрий проєкт і допровадити його до кінця. Бракує здецидованого уряду. А уряд не здецидований, не одностайний, тому що він не український. Тому згадану карикатуру у „Всесміху" можна б зредагувати так: влада не українська, тому енерґія — кінська.

Залежність України від Росії — це залишок колоніяльних часів. Росія будувала свою економіку так, щоб тримати республіки в залежності від центру. Але коли центр завалився, настала можливість звільнитися від нього. Балтійські країни це з успіхом використовують. Наприклад, Литва уже змінила свою економічну залежність від Росії у свою користь, пов'язуючи свою торгівлю зі Заходом на 60 відсотків, а з Росією лише на 24 відсотки. Таке співвідношення виключає можливість тиску з боку Росії. Україна цього не робить, бо її продукти тяжко пробиваються на европейський ринок. В справі енерґоносіїв практично нічого не зроблено. 20 відсотків ґазу надходить з Туркменістану, але його проводи контролює російська державна компанія Ґазпром.

Останнім часом ситуація починає мінятися. З'являються нові проєкти, як гриби по дощі. До двох-трьох років обіцяють нам каспійську нафту і ґаз для України і через Україну до Західньої Европи. Однак остаточного проєкту ще не вибрано. В кожному разі, нафтопроводи і танкери можуть бути готові скоріше, як термінал в Одесі. Цей нещасний термінал під Одесою, у Південному (Южне), на північний схід від Одеси, започаткований ще в 1993 року, витерпів уже чимало партійних ударів. Комуністичні керівники, які хочуть далі втримувати Україну в енерґетичній залежності від Росії, придумували різні причини, щоб не допустити до його побудови. Спочатку не підходило місце, відтак зупинка на студії довкілля, вкінці — страйки, щоб відтягнути будову. Тепер роботи зупинено з браку грошей. Кредити Европейського банку реконструкції і розвитку можуть надійти щойно в 1998 році, але скільки? Дотепер там вкладено 20 млн. дол. Передбачується, що термінал зможе перепомповувати до нафтопроводів 100 млн. тонн ропи на рік та до 13,5 млн. тонн переробляти на кінцеві продукти.

Каспійська нафта вимірюється на більйони тонн. Поза засягом Росії знаходяться переважно поклади Азербайджану, якого границя з морем становить до 500 км., з великим портом Баку посередині. Вся каспійська нафта знаходиться на водній частині побережжя. Держави, що прилягають до Каспійського моря — це, крім Азербайджану, ще Росія, Казахстан, Туркменістан та Іран. Довкола цих запасів „чорного золота" створилося два бльоки: колишні республіки СССР — Азербайджан і Казахстан та Туркменістан і Росія, яку попирає Іран. Становище Росії попирає також Туркменістан. Росія стоїть на тому, що кожна прикаспійська держава має суверенне право на своїх територіях на відстані 45 морських миль від берега в сторону моря. Головні поклади нафти знаходяться поза віддаллю 45 миль, тому республіки домагаються суверенности на 120 миль від берега. Проблема суверенности відноситься до видобутку нафти, але після того виринає питання транспорту, який може мати два маршрути: з Азербайджану через Грузію до її портів на Чорному морі, особливо Поті, або з Боку до портів Туреччини на Чорному морі, особливо до порту Самсун. Ці маршрути потребують побудови нафтопроводів. Нафтопровід Баку — Поті мав би коштувати 1.2 млн. дол., а Баку — Самсун 1.6 млн. дол. Для України певніший був би машрут через Туреччину, бо вона є членом НАТО і може протиставитися тискові Росії. Однак треба сумніватися, чи Україна буде обстоювати цей шлях, бо всюди рішають колишні партократи, які легко піддаються тискові Росії. А її способи підступу, намовлень, застрашувань і підкупств уже добре випробувані. І помимо того, що президент Азербайджану Ґайдар Алієв сказав у Києві, що Росія не є в стані перешодити в доставі ропи до Поті, Москва ще не сказала свого останнього слова, а воно може бути тверде. Про це можна переконатися з іншого прикладу, а саме з переговорів про доставу узбецького ґазу в Україну з узбецькою делеґацією в Києві 2-го грудня 1996 року, коли обидві делеґації вже на другий день поїхали до Москви, щоб узгіднити обсяг транспорту, а щойно тоді домовлятися про ціну. Про це повідомляла газета „День" з 4-го грудня 1996 року. Зрештою, Росія уже зголосила свою участь у побудові нафтопроводу Одеса–Броди величиною акцій рівною з Україною. Ніщо не відбудеться без „старшого брата".

Питання, яким шляхом попливе ропа з Баку до Европи, є для України дуже важливе. Якщо нафтопровід попрямує з Баку до Новоросійська, Україна дальше буде залежна від Росії, яка буде старатися послабити її економіку. Нерішучість України у виборі енерґоносіїв, переговори зі всіма, навіть з Іраном, затягування з будовою нафтотерміналу коло Одеси вказують на те, що Росія за всяку ціну хоче продовжити залежність України від російських енерґоносіїв.

Уже минулого року говорилося про реструктуризацію та приватизацію великих підприємств, в тому числі й енерґетичних. Справа далеко не поступила вперед. Натомість в Росії приватизовані Ґазпром і Лукоіл стали гігантами світового рівня. Це Лукоіл випередив американські компанії відносно проєкту Тенґіз у Казахстані. Його генеральний директор Ваґід Алекперов подарував президентові Назарбаєву особистий літак вартістю 18 млн. дол. Він залізною рукою управляє цією компанією (де, зрештою, має третину акцій) і хоче зробити з неї перше мультинаціональне підприємство на світовому ринку. Будучи азербайджанцям з Баку, він знайомий з торгівлею нафти ще з дитинства. За його керування в Росії появилося понад 500 модерних бензинових станцій зі західньою технологією. Під сучасну пору Лукоіл займає друге місце щодо продукції й уступає лише консорціюму Роял–Дач–Шел (12 блн. барилок річно).

Тепер, коли укладається шляхи і напрями майбутніх нафтопроводів, Україна повинна мати ясну настанову, в який спосіб запевнити свої інтереси. Вона завжди схильна враховувати також інтереси Росії (наприклад, становище відносно НАТО), хоча Росія не враховує інтересів України, коли плянує розвиток свого експорту і торгівлі.

Сподіваймося, що українським лідерам вистачить розуму і здорового глузду, щоб скористатися нагодою і позбутися залежности від російських енерґоносіїв. Дотепер вони вміло розв'язали проблеми конституції, інфляції, грошової реформи, тому віримо, що в справі енерґоносіїв створиться консенус, що буде враховувати свої державні інтереси, бо так працюють усі народи. Маймо на увазі своє і тільки своє добро, а тоді ніколи не заведемось.

ВІСТІ З ОТТАВИ
Юлія Войчишин

Симпозіюм в Оттаві

В неділю, 23-го березня ц. р., відбувся в Сімард Голл в Оттавському університеті симпозіюм представників організацій, що допомагають Україні, членів-представників організацій, що вплатили вкладку до Канадсько-Української Фундації, та спостерігачів — потенціяльних членів фундації. Цікаво, що між учасниками було п'ять зареєстрованих членів ТОУК (Товариства Об'єднаних Українців Канади), а їхня представниця на одній з дискусій „круглого стола", пояснила, що вони також допомагають Україні, а властиво Кубі, де лікуються і відпочивають діти з України. Чи вони також потенціяльні члени Канадсько-Української Фундації і чи не спричинить це труднощів для Конґресу Українців Канади? Поживемо — побачимо!

Симпозіюм відкрила о 8:30 год. ранку предсідник Мирослава Підгірна, голова Комісії зв'язків Канади з Україною при Централі КУК. Амбасадор України Володимир Фуркало у своєму привіті дякував Канаді за допомогу і запевняв, що невдовзі Україна буде допомагати українцям в Канаді. Голова Конґресу Українців Канади Олег Романів висловив задоволення з ролі, яку зіграв КУК у творенні фундації. Він заявив, що фундація була заснована для підтримки харитативної праці в Україні. Цей симпозіюм дасть нагоду створити діялог між організаціями і групами, які вже працюють в тому напрямі, і фундацією, яка буде краще розуміти потреби і сподівання цих організацій.

Головну доповідь виголосив голова КУФ д-р Ярослав Барвінський, представивши перший рік діяльности фундації, відповідав на низку питань, найцікавіші з них були такі: що сталося з вкладом канадського уряду в фундацію? Якщо закриваємо бюро КУК в Оттаві з браку грошей, чи потрібна нам фундація? — і тому подібне. Відповіді не задоволили всіх учасників.

Панелі, два перед обідом, а два після обіду, відбувалися в окремих кімнатах, і на них говорили дискутанти від вже існуючих успішних проєктів: д-р Орест Рудзік — про контакти і працю з правниками в Україні, Ігор Бардин — про парляментарну програму між Україною і Канадою, Тарас Підзамецький про поширення кредитових спілок в Україні, і д-р Филип Мартин та Кен Соломон, які працюють в сільськогосподарських проєктах, що є самовистачаючі і не потребують допомоги уряду.

Після панелів перед обідом і після обіду були дискусії „круглих столів", з яких звітували пізніше на пленарних зборах.

Після обіду відбулися річні загальні збори КУФ, предсідником яких був Степан Франко. Звіти складали голова д-р Я. Барвінський, член екзекутиви д-р Роман Петришин, який подякував Луці Струкові за добру працю координатора симпозіюму, голова Верифікаційної комісії Марійка Стебельська та скарбник Гелен Головка. Голосувати мали право тільки члени фундації і екзекутива, всього яких восьмеро людей. Були деякі запити, але настрій в учасників був такий, як на чужому весіллі. Хоч вибрано екзекутиву, президента будуть вибирати 22-го червня ц. р. у Вінніпезі.

В пообідніх панелях участь брали за такими темами: медичною — д-р Ігор Ґаук (проєкт „Освіта") і д-р Володимир Медвицький (кооперація Торонтонського університету в допомозі Україні), суспільної обслуги — Марійка Стебельська і Орест Гарас (говорив про проєкти Канадського Фонду Дітям Чорнобиля) та освітньої виміни студентів — д-р Роман Петришин і д-р Іван Винницький.

Пленарною сесією вела предсідник Мирослава Підгірна, а звітували про чотири групи „круглого стола": Оксана Закидальська, Орися Бойчук, Володимир Бойчук та Остап Скрипник. Деякі з питань і рекомендації були такі: розмежування між КУК і КУФ — хто що робить?; вияснити ролю нашої громади; як будуть координуватися проєкти і хто буде вирішувати про вартість даного проєкту?; побоювання щодо ще одної бюрократичної інституції; поширити членство і обнизити вкладку; чим скоріше активізувати фундацію і знайти джерело постійного фінансування її; і багато інших.

Після дискусії пропоновано, щоб такий симпозіюм відбувався хоч раз в рік та щоб всі рекомендації дискусій „круглого стола" було розіслано всім учасникам. В симпозіюмі від амбасади України в Канаді брали участь новий радник-посланник Василь Корзаченко та перший секретар з економіки і торгівлі Михайло Титаренко.

Наталія Волошинська-Ожибко,
Перемишль

Мої Великодні

I

Я завжди любила село з його звичаями й святами. З усіх свят, які у нас святкували і святкують люди, я найбільше люблю Великдень. Може тому, що це свято зв'язане з весною, з забавами, гагілками, розмаїттям звичаїв...

Пригадую, що дитячі роки, прожиті в селі Сушиця Велика, зимою я багато просиджувала вдома. Була одиначкою. На Різдво з колядниками не підеш, бо простудишся, на ковзанки не йди, бо можеш зламати ногу, на лижах можеш скрутити голову і т. д. Хіба що часом з дітьми на санчатах трохи поїздила, або в неділю з мамою кіньми санкувалась ген-ген за село аж до лісу.

Зате як тільки зійшли сніги, вже напровесні я вихором літала селом. Мамо, отам мажуть якоюсь синьою фарбою хату, так смішно, чи можу подивитись? Мамо, Оленка розмальовує піч когутиками, хоче, щоб їй помогти. Мамо, у Касі приготовляють краски для писанок, чи можна мені побігти?

А коли було ближче Великодня, я зникала з хати, бо малювала з дівчатами писанки та гляділа і примірювала всі їхні обнови. Був звичай, що на Великодні свята діти, а то й старші мусили мати щось нове з одягу.

У Страсний тиждень треба було в церкву бігти. У Велику середу на „Поклони", в четвер на „Страсті", у Велику п'ятницю було „Покладення плащениці". Перед самими святами вдома великий рух. Завжди заганяли мене до якоїсь роботи.

Зате вже на Великдень — просто рай! Хоч треба було рано вставати, але як приємно було співати „Христос воскрес" та інші святкові пісні. А який хор був! У кожному нашому селі якже гарно співали, які були солістки і солісти! Дзвінкі, молоді голоси! Які складні мелодії виспівували! Веселим і приємним був час свячення пасок. Святили після Богослужіння біля церкви. Великі паски проносили в білих плахтах жінки, частіше, однак, робили це чоловіки, бо деякі були такі великі, що для того, щоб їх вийняти, треба було розбирати піч. Господині й дівчата, всі в нових гарних хустках, тримали кошики з яйцями, писанками, ковбасою, маслом, сиром, хроном. Священик ходив та святив Божі дари і, звичайно, посміхався. Бувало не раз він, ніби ненароком, покропить кропилом по цих нових хустинах і корсетках, і жінки здіймають такий гамір, що співу дяка не чути, тільки одне: ї... ї...

У цей час починали дзвонити дзвони... Здається, й до сьогодні я чую цей величавий передзвін і не раз повторюю слова поета Б. Лепкого:

А дзвони дзвонять, дзвони дзвонять, дзвонять дзвони,
Перлові звуки з вітром гонять в перегони.
Перлові звуки підлітають ген до неба
Чогось шукають і питають: щось їм треба...

У нас були три дзвони, а кожен мав інший тон, які поєднувалися у гармонійну мелодію. І пам'ятаю: хоч багато хлопців дзвонило, один однак був у селі дзонар, який так видзвонював, що молодечий великодній передзвін був найповніший, найсвятковіший. У нього мідяні серця дзвонів обзивались людським голосом, зітхали, веселились, сміялися.

В хаті свячене. Заставлений цілий стіл: шинка, ковбаси, холодець, індик, гуска, паска, глазуровані бабки, торти, тіста, плесканки сира, масла, яйця й писанки та багато іншого, а все прибране барвінком. Найважливішим для мене був баранчик, якого мій вуйко різьбив з масла. Я дуже стерегла, щоб він до кінця свят не розплився, або щоб коти його не злизали, бо вони завжди дуже підкрадались до нього.

Найкращим було великоднє пообіддя. Часто бувало вже тепло. Село купалося в сонці, мідяному передзвоні та веселих тонах веснянок. Вулицями на цвинтар бігли насамперед діти, потім дівчата, за ними парубки, після них поважно крокували господарі й господині. Велике кладовище біля церкви заквітало широкими кольоровими спідницями, здавалося, дівчата в них не йдуть, а пливуть. Оцих спідниць я чіплялась і бігла за ними. Мене брали на руки і чим я не була: жучком, дженьчиком, або просто... сиділа у когось на плечах. А дівчата співали:

Ходить жучок по долині,
А жучиха по ялині,
Грай, жучку, грай, небоже,
Най ти Панбіг допоможе.

Або:

Дженьчичок, бреньчичок вилітає,
Високо ніженьку підіймає.

При цих піснях дівчата ставали у два ряди, а менші діти ходили по їхніх злучених руках.

Коли я стала старшою, виводила й співала з дівчатами „Зельмана". Була це гагілка ще з панщинних часів, коли то жид-орендар Зельман приїздив відчиняти людям церкву:

Їде, їде Зельман, їде, їде єго брат.
Їде, їде Зельманова і вся родина... і .т. д.

Дівчата ставали в два ряди, спочатку підходили до себе, опісля віддалялись і так напереміну.

Улюбленою гагілкою в нашому селі була „Галя". Дівчата бралися за руки, живе коло, як перстень-самоцвіт, сколихувалось і дівчата співали:

„Ой чого ж ти не танцюєш, Галю, Галю?", а одна всередині відповідала:

Бо не маю черевичків, кавалеру.
Я ти справлю черевички, Галю, Галю.
А я пану подякую, сама собі потанцюю — кавалеру.

Закінчення буде.

Свято народження Великого Кобзаря

Ню Йорк (Р.Р.). — Тут 15-го березня в залі Українського Державницького Фронту відбулося святкування 183-ої річниці з дня народження великого українського поета Тараса Шевченка, підготоване і проведене Школою українознавства осередку СУМ ім. генерала-хорунжого Тараса Чупринки.

Свято відкрила директор школи Павлина Андрієнко-Данчук. Після відкриття вона запросила до головування на врочистостях магістра Богдана Гаргая, який коротко ознайомив гостей з програмою й запросив усіх присутніх до Молитви.

У зворушливій врочистій промові про Т. Шевченка директор школи П. Андрієнко-Данчук звернулася до юних українців словами, сповненими любови до України та рідної мови, часто цитуючи пророчі слова Т. Шевченка та інших видатних українських поетів, чиї поезії закликають любити Україну "і мову її солов'їну".

"Полюбіте щирим серцем Велику руїну!" — писав Т. Шевченко, пророкуючи, що настане час, коли народ розірве кайдани, "І оживе добра слава, слава України". Сьогодні Україна звільнилася, сказала директор П. Андрієнко-Данчук, і в перші ж роки незалежности здобула у світі авторитет миролюбної демократичної держави. Цей авторитет з кожним роком зростає, а модерний світ вимагає знання різних мов, отож і тут пророчими виявилися слова поета: "І чужому научайтеся, Й свого не цурайтесь". Директор закликала школярів любити свою батьківщину так, як любив Т. Шевченко, котрий віддав за неї своє життя.

Наступні виступи дітей продемонстрували, що рідна школа таки навчила їх любити свій край і шанувати великого співця українського народу Т. Шевченка. В поодиноких і збірних деклямаціях молодших і старших школярів приємно звучала добре поставлена дикція. Гарно презентувалася й видрукувана програмка з портретом Т.Шевченка, свічкою та орнаментом української вишивки. Гармонійність програми і святково прибраної залі з вишитим портретом Т. Шевченка та словами "Заповіту", який подарували батьки учня 11-ої кляси Володимира Литвина, створювала святкову національну атмосферу.

Програму розпочав хор школярів піснею, присвяченою Великому Кобзареві "Поклін тобі, Тарасе". Тоді учні першої кляси (учителька Оксана Івасів) Павлик Демчур, Ірця Грещук і Мар'янка Заяць віддеклямували "Поклін

На світлині: учні та учителі Школи Українознавста осередку СУМ в Ню Йорку сидять (зліва) учителі: Іванна Заяць, Оксана Ціш, Руслана Нагорняк, директор Павлина Андрієнко-Данчук, Корнель Василик, мгр Іван Кобаса, Оксана Івасів, мгр Богдан Гаргай.

Тарасові", П. Демчур — "Обніміте ж, брати мої, найменшого брата". Меліса Барна й Андрійко Кобілецький віддеклямували "Учітеся, брати мої". Виступили учні третьої кляси, яку веде учителька Оксана Ціш. Зокрема, Ромчик Каплун і Андрійко Попович віддеклямували вірш "І досі сниться", Оксана Колінець та Ірця Щерб'юк — "Встала весна", Роберт Дякун виконав уривок з послання "І мертвим, і живим..." Т. Шевченка "Учітеся, брати мої", а Любомир Нагорняк — вірш Т. Шевченка "Село".

Учнівський хор виконав пісню на слова Т. Шевченка "Реве та стогне Дніпр широкий", а учні четвертої кляси (учителька Руслана Нагорняк) Олеся Демчур, Христина Гаргай, Андрій Паска, Анна Петровська, Лариса Равчак, Катруся Райовська, Орест Омеляш, Даніель Сорока і Богданна Садницька виконали збірну деклямацію поеми "Гамалія".

У виконанні хору знову прозвучала пісня на слова Т. Шевченка "Садок вишневий коло хати", після чого виступили учні 7-ої кляси. Вірш "Не називаю її раєм" віддеклямувала Юля Каплун, а Назар Колінець — "Мені тринадцятий минало". Збірну деклямацію поеми Т. Шевченка "Розрита могила" виконали Катя Бабська, Уляна Блага, Надя Длябога, Леся Гаргай, Таня Заяць, Юля Каплун, Назар Колінець, Антін Паска, Маруся Попович, Степан Равчак, Іра і Наталя Щерб'юк.

Учнівський хор виконав пісню на слова Т. Шевченка "Думи мої, думи мої", учень дев'ятої кляси Мирон Маслович віддеклямував вірш Т. Шевченка "Іван Підкова", а Любомир Івасів —"Іржавець". Учні одинадцятої кляси Бабська Андрійка, Бартошевич Ліза, Паска Адріяна, Бартошевич Христина, Райовська Наталка і Володимир Литвин віддеклямували уривки з поеми Т. Шевченка "Неофіти", вірш Ліни Костенко "Кобзареві" і вірш Т. Шевченка "Перебендя".

Учнів від 7-ої до 11-ої кляси приготовляла до виступів директор школи, мгр. П. Андрієнко-Данчук, яка викладає українську літературу в старших клясах.

Останніми виступили бандуристки-сумівки, учениці 7-ої кляси Таня Заяць, Маруся Попович, Наталка Косів. Вони, разом з учителькою гри на бандурі Аллою Куцевич, виконали в'язанку пісень, присвячених Т. Шевченкові.

Свято закінчилося спільним відспівуванням Шевченкового "Заповіту". Головуючий на врочистостях учитель Богдан Гаргай подякував учням за гарні виступи, вчителям за вкладену працю, а батькам за те, що знайшли змогу привозити дітей до рідної школи та допомагають їм у вивченні української мови, історії та культури.

Великодня писанка на ЗУАДК

Шановні Приятелі і Добродії ЗУАДК!

Екзекутива й Рада директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету щиро вітає вас і ваші родини із Світлим Празником Христового Воскресіння!

Хочемо запізнати вас з останніми проєктами й програмами ЗУАДК:

1. За допомогою ґренту з USAID, ЗУАДК мав змогу створити тринадцять кравецьких столярних майстерень в інтернатах та школах для дітей-калік в Україні. Це включало необхідне навчання, щоб зробити ці майстерні самостачальними.

2. ЗУАДК спонзорував відвідини міністра здоров'я України д-ра Андрія Сердюка в лютому ц. р. Візита д-ра Сердюка була дуже успішна, включала підписання контрактів і ознайомлення з системою охорони здоров'я в ЗСА.

3. У відповідь на зростаюче число іміґрантів з України ЗУАДК створив Інформаційне Бюро для їх потреб. Бюро є приміщене в домі ЗУАДК у Філядельфії і має адвоката, який пропонує свої послуги безкоштовно.

4. В грудні 1996 року ЗУАДК спонзорував конференцію для українських американських допомогових організацій. У результаті виготовлено запитник і створено базу даних про поміч Україні.

5. ЗУАДК має програму, що уділяє фінансову допомогу 22 старшим немічним інвалідам-письменникам в Україні.

Найкращим виявом святочної настанови у цей час є допомога ближньому. Тому звертаємося до Вас за щирими датками у цей святочний Великодній час на „Писанку" ЗУАДК! Завжди легше дарувати, ніж приймати дароване. Тож радіймо у душах наших, що можемо подати жадану „Писанку" комусь у глибокій потребі. Тоді радісно привітаєм один одного:

Христос Воскрес! Воїстину Воскрес!

Екзекутива ЗУАДК

УОКЦентр...

(Закінчення зі стор. 1)

представників різних товариств. В тому часі на залі появився конгресмен Джан Факс, який у своєму слові, між іншим, подякував українській громаді за підтримку, яку він одержує під час виборів.

Головним промовцем вечора був д-р Ю. Щербак. Передавши привіт від Президента України Леоніда Кучми та його Уряду філядельфійській українській громаді, амбасадор у своїй цікавій промові говорив, між іншим, про поступ України у державотворенні, її дипломатичні успіхи за кордоном та завдання громад на Заході у відношенні до України. При кінці промови амбасадор Є. Щербак вручив відповідні грамоти за успіхи в різних ділянках чотирьом громадянам Філядельфії: інж. Борисові Захарчукові, д-ові Олександрові Черникові, д-ові Євгенові Новосадові, Борисові Гулаю та інж. Юрієві Іхтярові.

Окремою точкою програми було вручення грамоти вдячности за особливі журналістичні осяги і працю для громади та України щоденника „Свобода" її головному редакторові Зенонові Сниликові, яку йому вручив інж. Б. Захарчук, голова УОКЦентру. Приймаючи нагороду, ред. З. Снилик, 13-ий головний редактор щоденника „Свобода" подякував УОКЦентрові і коротко розказав про початки українського поселення в ЗСА, творення його морально-матеріяльної бази та вартости, втіленням яких є УОКЦентр.

Після обіду і вислухання промов, у мистецькій програмі виступили: Віталій Купрій, фортепіян, і Богдан Чаплинський, тенор, при акомпаняменті Роксоляни Гарасимович. Приявних на бенкеті було понад 200 осіб.

Річний бенкет УОКЦентру у Філядельфії був дуже успішний. Його організаторам треба дати кредит за їхню працю у влаштуванні цієї імпрези року.

Амбасадор Ю. Щербак (посередині) відзначив подружжя Захарчуків

Д-р Василь Селезінка — громадянин, людина, патріот

Помимо браку часу через те, що часто перебуваю на Україні, хочу поділитися з читачами газети „Свобода", яка так довго служить українській діяспорі, чимось цікавим. На цей раз хочу написати і познайомити вас з надзвичайною людиною, про яку ми рідко чуємо через її скромність. Цією людиною є лікар — професор Василь Селезінка.

Василь Селезінка народився на Україні 1926 року. Будучи чотирирічним хлопцем, він з батьками приїхав до Канади, де і провів свої молоді роки та здобув медичну освіту в Албертському університеті. Переїхавши до Америки в 1958 році, працював загальним лікарем в Санта Барбара, Каліф. В 1970-73 роках пройшов резидентуру по офтальмології в МекГіл та Мишиганському університетах. Як офтальмолог продовжує працювати в Фініксі, Скотсдейлі, Меза, Арізона. Від 1987 до 1992 року був керівником офтальмологічного відділу при Ветеранському Шпиталі Ла Гоя та клінічним асистентом професора при Каліфорнійському Університеті в Сан Дієго, Каліфорнії. З 1992 по 1996 працював клінічним професором офтальмології при університеті Сейнт Луїс в Мізурі. Він набуває великої популярности як очний лікар-хірург, в результаті чого одержує численні відзнаки за свою працю. Він є відомим зі своїх багаточисленних лекцій офтальмології в університетах Америки в таких містах як Фінікс, Ню Йорк, Ляс Вегас, Ню Мексико, Чикаго та інших. Д-р Селезінка є автором численних публікацій на медичні теми.

Не забуваючи про Канаду, він часто приїздив з доповідями до Вінніпегу, Алберти, Торонто, Саскатуну та інших міст. Від 1984 року часто виступає з лекціями в Мюнхені в Українському Вільному Університеті, Австрії, Австралії.

Не дивлячись на те, що д-р Селізінка покинув Україну, коли йому було чотири роки, він відгукнувся на поклик батьківщини і в 1989 році старається поїхати в Україну, проте совєтський уряд відмовляє йому у виданні візи.

З встановленням незалежности в Україні д-р Селезінка є одним з перших, який поспішає на допомогу занедбаній соціялістичним ладом медицині, з великим браком медичного устаткування. І вже в серпні 1992 року він вперше відвідав Івано-Франківське, куди знову повертається в червні 1993, в березні 1994, в травні 1996 з групами колег з Америки, щоб надати свою допомогу в проведенні складних операцій очей.

Д-р В. Селезінка

Слава про д-ра Селезінку швидко рознеслася по всій Україні, і на сьогодні багато людей з нетерпінням чекають на його приїзд до Івано-Франківського. Але його праця не обмежується тільки приїздами в Україну. Завдяки своїй репутації в Америці та допомозі Українсько-Американських Ветеранів в Ню Йорку, він зумів зібрати понад 1 млн. дол. вартости медикаментів та медичного устаткування, яке передав до Івано-Франківської Медичної Академії та офтальмологічного відділення міської лікарні.

Сьогодні д-р Селезінка на пенсії і віддає всю свою енергію і сили на організацію наступних поїздок в Україну. Його досягнення є п'ять гуманітарних медичних місій в Україну, чотири з яких — до Івано-Франківська. В червні 1996 року разом з 10 американськими лікарями та медсестрами д-р Селізінка знову повернувся в Україну, де проводив складні операції очей, рятуючи від сліпоти багатьох українців. За цей час було проведено майже 100 операцій.

Особливу увагу він приділяє майбутньому нашої молодої держави. В 1993 році був зоперований сліпий від народження трирічний Славко, який тепер самостійно бавиться, читає, ходить до школи, займається музикою, їздить на велосипеді. У Наталі з Тернополя зір покращився з 20/400 до 20/40. Михайлик з Івано-Франківської области не закриває своє око пов'язкою, яке привертало увагу людей великим розміром пухлини на повіках. В 1994 році 13-річний композитор, поет і письменник Ярослав, був привезений з Києва до Сейнт Луїсу з зором тільки 20/200. Завдяки спеціяльним телескопічним лінзам, його зір поправився до 20/50-20/40. Там ж в Сейнт Луїс він вперше добре подивився на обличчя своєї мами, яка приїхала разом з ним. Завдяки д-рові Селезінці і фінансовій допомозі людей доброї волі та спонзорстві Товариства Допомоги Сиротам України, сьогодні Ярослав сам пише музику, його твори друкують газети та журнали. Він навчається в спеціяльній музичній школі.

В минулому році при допомозі Товариства Допомоги Сиротам України д-р Селезінка організував приїзд до Америки чотирьом дівчатам-сестрам, які успішно були зоперовані в університеті Сан Дієго і повернулися в Україну з здоровими усміхненими очима.

В травні цього року д-р Селезінка і його 14 колег-ентузіястів збираються знову до Івано-Франківська, де на них з нетерпінням чекають багато хворих людей. Все це вони роблять від щирого серця і безкоштовно віддають свої знання, сили і час. Вони везуть з собою багато ліків, інструментів, вартість яких в Україні неперевершена і які необхідні в лікуванні та праці.

Тому, в імені д-ра Селезінки та Товариства Допомоги Сиротам України, звертаюся до шановного громадянства з проханням фінансової допомоги цій людині, яка стільки сил і праці віддає великій справі покращення здоров'я майбутнього нашої молодої держави.

Пожертви, які є звільнені від податків (IRS #95-4352938), просимо надсилати на адресу: California Association to Aid Ukraine, (Eye Project), 4315 Melrose Ave., Los Angeles, CA 90029.

На закінчення хочу побажати д-рові В. Селезінці міцного здоров'я та великих успіхів у його натхненній праці. Нехай Всевишній має Вас завжди в своїй опіці ще на довгі-довгі роки.

Ігор Раковський

У першому ряді (зліва): Мар'яна, Леся, мама Марія, Уляна і Люба; в другому ряді (зліва): Д-р Д. Кіккава, д-р І. Федорович, д-р В. Селезінка, Г. Бохонко.

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

який пізніше сказав в інтерв'ю телепрограмі „Післямова", що відчув підтримку Президента.

Вето Л. Кучми поставило його мимоволі у конфронтацію з колишнім політичним союзником Анатолієм Франчуком, син якого жонатий з дочкою Президента. Як відомо, кримський парламент призначив А. Франчука головою Ради Міністрів автономії замість А. Демиденка. А. Франчук, який був прем'єром півострова в 1994-95 роках, завжди зберігав льояльність Києву.

ДРУГИЙ РІК ПІДРЯД ЛЕТУНСЬКА лінія „Савтвест Ейрлайнс" була визнана найкращою американською пасажирською летунською лінією. Летунські лінії „Амерікан Ейрлайнс", „Юнайтед Ейрлайнс" і „Делта Ейр Лайнс" також вдруге зайняли друге, третє і четверте місця. Летунська лінія „Транс Ворлд Ейрлайнс" була на останньому місці з усіх дев'яти пасажирських летунських ліній, взятих до розгляду. Оцінювання були переведені Стейтовим університетом Вічіти та університетом Небраски в Омага, котрі брали до уваги: середній вік літаків, точність здійснювання летів, кількість випадків, погану обслугу багажу, платежі за проїзд і обслугу пасажирів.

КРАЙОВЕ УПРАВЛІННЯ аеронавтики і дослідження космосу (НАСА) у четвер, 17-го квітня, повідомило, що в липні знову пішле ракету „Колюмбія" у космос із цією самою залогою для переведення запланованих дослідів, які були перервані під час невдалого її полету цього місяця. Пошкоджений генератор примусив космічну ракету „Колюмбія" повернутися на землю 8-го квітня, всього тільки чотили дні після вилету на заплановане 16-денне перебування в космосі.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

Українська громада в Томс Рівер вшанувала жертви боротьби за волю України

На знімку: під час Панахиди в Томс Рівер

Щорічно наша українська громада в Томс Рівер вшановує пам'ять тих, які зложили свою життя на жертівнику незалежности та соборности України. Хоч тепер Україна є самостійна та незалежна держава, але ми не сміємо забути, мусимо пам'ятати про мільйонові жертви, які наша нація зложила на дорозі до цієї самостійности та незалежности, тож ніколи нам їх не забути.

Отже в неділю, 2-го лютого ц. р., о. Августин Молодович відправив велику співану Службу Божу в намірені українського народу та виголосив належну проповідь. Після Служби Божої прапороносці уставились у два ряди перед престолом під орудою П. Грицака. Отець Молодович коротко з'ясував інтенцію цієї Панахиди на англійській мові, а Іван Ільків на українській: починаючи від Княжої доби, через Козацьку Україну понесли великі жертви в обороні Европи. А відтак через найтрагічнішу добу московсько-імперського комунізму. Почавши від проголошення незалежности 22-го січня 1918 р. Відразу Крути — 29-го січня, Базар 23-го листопада, 1921 р. Бойовики УВО—ОУН.

Мільйонові жертви забрали три голодомори (1921–22 рр., 1932–33 рр. та 1946–47 рр.), зорганізовані комуно-московськими посіпаками. Розстріли 1938 р. Винниця, Красне Поле на Закарпатті. Українська Повстанська Армія (УПА), Перша Українська Дивізія УНА. Включно з т. зв. „Акція Вісла", де не шкодували навіть жінок та малих дітей.

Опісля слідувала жалібна Панахида за упокій цих жертв. Ми їх ніколи не забудемо.

Іван Ільків

КОМІТЕТ НЮ ДЖЕРЗІ НА БІБЛІОТЕКУ ІМ. СТЕФАНИКА

У списку жертводавців на Бібліотеку ім. Стефаника у Львові, що був вміщений у „Свободі" з 12-го квітня, ч. 70, помилково подано, що Дам'ян і Ліда Ґеча зложили 125 дол. Має бути Комітет Допомоги Україні центрального Ню Джерзі зложив 125 дол., а Дам'ян і Ліда Ґеча — 25 дол. — **Ред.**

БУДЕ ДРУГА ЛИСТА

З уваги на численні запити та спростування подаємо до відома, що листа пожертв на Бібліотеку ім. В. Стефаника у Львові, поміщена в числі „Свободи" з 12-го квітня ц. р., є першою і включає датки до 5-го березня. Друга листа із пізнішими впливами буде подана невдовзі. — **Ред.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА
3-го ТРАВНЯ, 1997 р.

Гартфорд, Конн. Загальні Збори 277-го Відд. УНС, відбудуться о год. 2-ій по пол. в Українському Народному Домі.
Управа.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН М. ЛОТІВСЬКИЙ член УНС Відд. 126-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Сликвілл, Па. помер 20-го листопада 1996 року на 52-му році життя. Нар. 24-го вересня 1944 року в Ґрінсбирґ, Па. Залишив у смутку маму Анну, дружину Кетлін, брата Карла і сестру Керол Летінських. Похорон відбувся 23-го листопада 1996 року на українському цвинтарі св. Миколая в Експорт, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Шеліга, секр.

ДЖІН Е. КУПЧИНСЬКА член УНС Відд. 233-го в Лорейн, Огайо померла 22-го вересня 1996 року на 65-му році життя. Нар. 2-го травня 1931 року в Мавнт Голли, Н.Дж. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у смутку мужа Джеррі, дочок Меланію і Стефанію. Похорон відбувся 25-го жовтня 1996 року на цвинтарі Вінсентавн Методіст у Вінсентавн, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО П. КОЛОДРУБЕЦЬ член УНС Відд. 103-го Т-ва ім. Івана Франка у Мілвокі, Віск. помер 14-го жовтня 1992 року на 72-му році життя. Нар. 16-го липня 1920 року в Мілвокі, Віск. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дружину Доріс, дітей Павла, Михайла, Патрісю і Ненсі, четверо внуків, брата і сестру Стефана і Анну. Похорон відбувся 17-го жовтня 1992 року на цвинтарі Мт. Олівет у Мілвокі, Віск.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН ВІТУШИНСЬКИЙ член УНС Відд. 44-го Т-ва „Українська Січ" в Нортгемптон, Па. помер 30-го жовтня 1996 року на 82-му році життя. Нар. 28-го березня 1914 року в Скрентоні, Па. Членом УНС став 1931 року. Залишив у смутку дружину, синів Івана мол. і Михайла і двох внуків. Похорон відбувся на укр. православному цвинтарі в Нортгемптон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Мартин Шишка, секр.

ВОЛТЕР ПТАШНИК член УНС Відд. 161-го в Ембридж, Па. помер 4-го жовтня 1996 року на 76-му році життя. Нар. 5-го листопада 1919 року в Пітсбурґу, Па. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Андрія, Волтера і Тому з родинами, троє внуків. Похорон відбувся 8-го жовтня 1996 року на Florida National Cemetery in Bushnel, Fla.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Дяківський, секр.

РОМАН КОРОЛЬ член УНС Відділу 385-го Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполісі, Мінн. помер 3-го жовтня 1996 року на 79-му році життя. Нар. 1917 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 6-го жовтня 1996 року на цвинтарі св. Марії в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Крамарчук, секр.

ЛІНА РУЩАК член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. померла 18-го жовтня 1996 року на 73-му році життя. Нар. 2-го лютого 1923 року в Дубні, Україна. Членом УНС стала 1982 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, дітей: Ергарда, Михайла і Христину; внуків: Стефана, Христофора, Еріка, Кеміс і Лору. Похорон відбувся 22-го жовтня 1996 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Мирон Лущак, секр.

ОЛЬГА МИСКО член УНС Відд. 422-го Т-ва ім. С. Петлюри в Філядельфії, Па. померла 27-го жовтня 1996 року на 73-му році життя. Нар. 1923 року в Дніпропетровську, Україна. Членом УНС стала 1967 р. Залишила у смутку чоловіка Дмитра, доньку Галину з мужем і сина Романа з дружиною Шерин і трьох внуків. Похорон відбувся 1-го листопада 1996 року на Oakland Cemetery in Philadelphia, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

SVOBODA UKRAINIAN DAILY — СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language daily newspaper in the United States

THE UKRAINIAN WEEKLY
Established 1933
English-language newspaper offering a Ukrainian perspective on the news

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 • (201) 434-0237

• ПРАЦЯ •

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻